

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN THỊ THANH VY

**TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM
MÔN ĐỊA LÝ LỚP 12 TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
CHO HỌC SINH Ở TỈNH QUẢNG NINH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN, NĂM 2019

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN THỊ THANH VY

**TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM
MÔN ĐỊA LÍ LỚP 12 TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
CHO HỌC SINH Ở TỈNH QUẢNG NINH**

Ngành: LL&PPDH ĐỊA LÍ

Mã số: 8.14.01.11

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS ĐỖ VŨ SƠN

THÁI NGUYÊN, NĂM 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu trích dẫn đều có nguồn gốc rõ ràng, các kết quả trong luận văn là trung thực và chưa được công bố ở bất kỳ công trình nào khác.

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Thanh Vy

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành đề tài luận văn và kết thúc khóa học, em xin bày tỏ lòng biết ơn tới trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên đã tạo điều kiện trong suốt thời gian học tập, nghiên cứu tại trường.

Em xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến PGS. TS Đỗ Vũ Sơn - người thầy đã luôn dìu dắt, chỉ bảo trong suốt quá trình triển khai nghiên cứu và hoàn thành đề tài **“Tổ chức hoạt động trải nghiệm môn địa lí lớp 12 Trung học phổ thông cho học sinh ở tỉnh Quảng Ninh”**.

Em xin cảm ơn quý thầy cô giáo trong tổ bộ môn phương pháp dạy, các thầy cô giáo trong khoa Địa Lí trường Đại học sư phạm Thái Nguyên đã hướng dẫn tác giả trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Trong quá trình học tập, nghiên cứu và thực hiện đề tài tôi xin gửi lời cảm ơn tới Ban giám hiệu, các đồng nghiệp giảng dạy bộ môn địa lí tại trường THPT Cẩm Phả và trường THPT Lê Quý Đôn đã quan tâm, góp ý, hỗ trợ.

Xin chân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 10 năm 2019

Tác giả

Nguyễn Thị Thanh Vy

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	iii
LỜI CẢM ƠN.....	iv
MỤC LỤC	v
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT.....	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
DANH MỤC CÁC HÌNH	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Lịch sử nghiên cứu	3
3. Mục tiêu nghiên cứu	7
4. Nhiệm vụ nghiên cứu	7
5. Đối tượng nghiên cứu.....	7
6. Phạm vi nghiên cứu	7
7. Quan điểm và phương pháp nghiên cứu.....	8
8. Những đóng góp của đề tài.....	11
9. Cấu trúc luận văn.....	12
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN CỦA TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM MÔN ĐỊA LÍ LỚP 12 TRUNG HỌC PHỔ THÔNG	13
1.1. Cơ sở lý luận của tổ chức hoạt động trải nghiệm môn Địa lí lớp 12 Trung học phổ thông.....	13
1.1.1. Phương pháp dạy học, hình thức tổ chức dạy học.....	13
1.1.2. Hoạt động trải nghiệm	14
1.2. Cơ sở thực tiễn của việc thiết kế các hoạt động trải nghiệm trong dạy học Địa lí lớp 12 THPT ở tỉnh Quảng Ninh	32
1.2.1. Chương trình sách giáo khoa Địa lí 12.....	32
1.2.2. Khái quát về địa lí địa phương tỉnh Quảng Ninh	35

1.2.3. Đặc điểm tâm sinh lí, nhận thức của học sinh lớp 12 Trung học phổ thông	37
1.2.4. Thực trạng việc tổ chức hoạt động trải nghiệm môn Địa lí lớp 12 THPT ở tỉnh Quảng Ninh	39
TIÊU KẾT CHƯƠNG 1	44
Chương 2. THIẾT KẾ HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM MÔN ĐỊA LÍ LỚP 12 THPT CHO HỌC SINH Ở TỈNH QUẢNG NINH.....	45
2.1. Nguyên tắc, yêu cầu của thiết kế hoạt động trải nghiệm môn Địa lí 12 THPT	45
2.1.1. Nguyên tắc	45
2.1.2. Yêu cầu	47
2.2. Quy trình thiết kế hoạt động trải nghiệm môn Địa lí 12 - THPT	49
2.2.1. Bước 1: Xác định nhu cầu tổ chức hoạt động trải nghiệm	49
2.2.2. Bước 2: Đặt tên cho hoạt động	49
2.2.3. Bước 3: Xác định mục tiêu của hoạt động	50
2.2.4. Bước 4: Xác định nội dung và phương pháp, phương tiện, hình thức của hoạt động.....	50
2.2.5. Bước 5: Lập kế hoạch.....	51
2.2.6. Bước 6: Thiết kế chi tiết hoạt động trên bản giấy	51
2.2.7. Bước 7: Kiểm tra, điều chỉnh và hoàn thiện chương trình hoạt động.....	52
2.2.8. Bước 8: Lưu trữ kết quả hoạt động vào hồ sơ của học sinh.....	52
2.3. Thiết kế một số hoạt động trải nghiệm môn địa lí 12 - THPT cho học sinh tỉnh Quảng Ninh.....	52
2.3.1. Phân tích khả năng tổ chức hoạt động trải nghiệm trong chương trình địa lí 12 - THPT (được thể hiện trong bảng 2.1)	52
2.3.2. Thiết kế một số hoạt động trải nghiệm.....	56
2.3.3. Đánh giá những thuận lợi và khó khăn trong việc tổ chức các hoạt động trải nghiệm cho học sinh lớp 12 THPT ở tỉnh Quảng Ninh	75
TIÊU KẾT CHƯƠNG 2	76

Chương 3. THỰC NGHIỆM SƯ PHẠM.....	77
3.1. Mục đích thực nghiệm.....	77
3.2. Nguyên tắc thực nghiệm.....	77
3.3. Nhiệm vụ thực nghiệm	77
3.4. Phương pháp thực nghiệm.....	77
3.5. Thời gian thực nghiệm.....	78
3.6. Tiến trình thực nghiệm	78
3.6.1. Giáo án thực nghiệm (xem mục 2.3.2).....	78
3.6.2. Nhiệm vụ thực hiện của giáo viên và học sinh.....	78
3.6.3. Lựa chọn, đánh giá đối tượng thực nghiệm.....	79
3.7. Triển khai thực nghiệm.....	81
3.7.1. Kế hoạch chuẩn bị thực nghiệm	81
3.7.2. Kế hoạch dạy học thực nghiệm	82
3.8. Đánh giá kết quả thực nghiệm.....	82
3.9. Khảo sát ý kiến của giáo viên và học sinh	85
TIỂU KẾT CHƯƠNG 3	89
KẾT LUẬN.....	90
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	92
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

STT	CHỮ VIẾT TẮT	CHỮ ĐẦY ĐỦ
1	CNH, HĐH	Công nghiệp hóa, hiện đại hóa
2	ĐC	Đối chứng
3	GD&ĐT	Giáo dục và đào tạo
4	GV	Giáo viên
5	HĐTN	Hoạt động trải nghiệm
6	HS	Học sinh
7	NXB	Nhà xuất bản
8	SGK	Sách giáo khoa
9	STT	Số thứ tự
10	THPT	Trung học phổ thông
11	TN	Thực nghiệm

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1.	Những phương pháp thường sử dụng trong dạy học Địa lí lớp 12 THPT ở tỉnh Quảng Ninh	40
Bảng 1.2.	Nhận thức về hoạt động trải nghiệm môn Địa lí lớp 12 THPT	41
Bảng 1.3.	Các hình thức đã tổ chức dạy học trải nghiệm	41
Bảng 1.4.	Đánh giá mức độ hiệu quả của các hình thức trong hoạt động trải nghiệm	42
Bảng 1.5.	Ý kiến của giáo viên về những khó khăn tổ chức các hoạt động dạy học trải nghiệm.....	43
Bảng 2.1.	Phân tích việc tổ chức hoạt động trải nghiệm Địa lí 12 - THPT.....	52
Bảng 3.1.	Số lượng học sinh tại lớp thực nghiệm và lớp đối chứng.....	79
Bảng 3.2.	Kiểm tra đánh giá chất lượng đầu vào tại lớp thực nghiệm và lớp đối chứng, trường THPT Cẩm Phả.....	79
Bảng 3.3.	Kiểm tra đánh giá chất lượng đầu vào tại lớp thực nghiệm và lớp đối chứng, trường THPT Lê Quý Đôn	80
Bảng 3.3.	Kết quả kiểm tra tại lớp đối chứng và lớp thực nghiệm tại trường THPT Cẩm Phả	83
Bảng 3.4.	Kết quả kiểm tra lớp đối chứng và lớp thực nghiệm tại trường THPT Lê Quý Đôn.....	84
Bảng 3.5.	Kết quả phân loại điểm của hai lớp TN và ĐC.....	84
Bảng 3.6.	Bảng đánh giá mức độ hứng thú và mức độ đáp ứng mục tiêu học tập của GV thông qua các hoạt động trải nghiệm.....	86
Bảng 3.7.	Đánh giá mức độ hứng thú và mức độ đáp ứng mục tiêu học tập của HS thông qua các hoạt động trải nghiệm	87
Bảng 3.8.	Đánh giá về mức độ kiến thức, kĩ năng trước và sau khi TN.....	88
Bảng 3.9.	Khảo sát thái độ của học sinh trước và sau khi thực nghiệm khi giáo viên tổ chức các hoạt động trải nghiệm	88

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 1.1.	Hình ảnh một khu dân cư trên Google Earth	25
Hình 1.2.	Phân chia ngày đêm trên Trái Đất.....	26
Hình 1.3.	Hình ảnh khám phá từ Google Earth.....	27
Hình 3.1.	Biểu đồ tổng hợp kết quả của các lớp TN Và ĐC ở trường THPT Cẩm Phả và trường THPT Lê Quý Đôn.....	85